

GIT #2

olvasnivaló:

<https://git-scm.com/book/en/v2>

Miért kell a verziókezelés?

Munkánk során a forráskód (és dokumentumok is) folyamatosan változnak, viszont néha elfordul, hogy vissza kell tudnunk keresni egy korábbi vagy egy alternatív verziót. Vagy azért, mert valami nem megy és meg akarjuk keresni, hogy hol romlott el ("Tegnap még ment, csak azóta javítottam valamit..."), vagy mert eleve több verziót kell karbantartanunk (használt verzió, teszt verzió, fejlesztői verzió stb.).

A "most jó, ezt most így be-ZIP-elem" megközelítés egy ideig működik, de ha több fejlesztő is van, nagyon hamar káoszhoz vezet. Ráadásul a forráskód egymás közötti megosztása sem triviális: szerveren lévő ZIP, forráskód egy Dropbox megosztásban, fejlesztői monogramjával kezdődő és dátumot is tartalmazó ZIP fájlnev... ezeknek nem lesz jó vége.

Egy verzió kezeléssel elssorban az alábbiakat várjuk el:

- Mindig lehessen tudni, melyik az aktuális verzió. És ha többféle aktuális verzió is van, akkor mindegyiket lehessen követni.
- Több fejlesztő is dolgozhasson egy projekten. Azt, hogy többen egyszerre módosítanak valamit, vagy meg kell akadályozni, vagy kezelni kell az esetleges ütközéseket.
- Vissza lehessen állítani egy korábbi verziót.

Ezen kívül még elvárhatjuk az alábbiakat is:

- Lehessen offline is dolgozni, vagyis amikor nincs kapcsolat a verziókezelő szerverrel.
- Ideiglenesen félre lehessen rakni változásokat. Vagy azért, mert félkész és még nem alkalmas arra, hogy elmentsük egy új verzióként, vagy egy másik fejlesztőnek akarunk átadni bizonyos módosításokat.
- A verziókezelő nem utolsó sorban a forráskód biztonságos tárolását is gyakran ellátja. A nagy megbízhatóságú tárolás ugyan nem a verziókezelő feladata, viszont az esetek nagy részében mégis a központi verziókezelő szerver az, amire biztonsági mentések is készülnek. (Van olyan cég, ahol akár egész lezárt projekteket dokumentációval együtt egy központi SVN szerverre töltenek fel. Egyrészt így biztos helyen van, másrészt könnyű lekezelni, ha valamiért jön egy "még véglegesebb verzió".)

Alapvető fogalmak a verziókezelésben

A verziókezelő világában gyakori fogalmak az alábbiak:

- repository: az a tároló, amiből minden korábbi verzió kinyerhető. A változásokat ide mentjük le. Ez valójában lehet egy háttérben lévő adatbázis (pl. TFS esetén), egy szimpla könyvtár a fájlrendszerben (pl. GIT, SVN).
- working directory, munkakönyvtár: ebben a könyvtárban van az aktuális verzió, amin dolgozunk. Erről tudunk egyfajta állapotmentéseket készíteni a repositoryba. Ha vissza kell térnünk egy korábbi verzióhoz, a munkakönyvtár tartalma fogja felvenni a kiválasztott korábbi állapotot.
- commit, changeset: egy változás csomagja, ami két egymás utáni verzió különbségét tartalmazza. A verziókezelő általában csak a változásokat mentik el helytakarékos okokból. Ezek a commitok a projekt felé haladtával hosszú láncokat, vagy egyes esetekben ennél bonyolultabb (irányított) gráfokat alkotnak, ahogy egymásra épülnek, szétválnak több irányba, néha pedig újra összeolvadnak.
- check in, commit, mint művelet: szintén commitnak hívjuk azt a műveletet, amikor a munkakönyvtár egy állapotát elmentjük, "commitolunk". Ekkor a repositoryban létrejön egy új commit és az lesz az új aktuális verzió.
- revert: az a művelet, amikor visszavonunk egy commitot, vagyis visszatérünk egy korábbi verzióra. Például azért, mert negyed óra múlva demózni kell és éppen semmi nem működik.
- branch: A commitok gráfjának egy ága, aminek van egy aktuális verziója, valamint annak seí. Sok esetben egyetlen egy branch van, de elfordul, hogy például megkülönböztetünk egy fejlesztői és egy éles branchet, mivel a fejlesztők nem azon a verzióon dolgoznak, ami éles környezetben, éppen használatban van. A projekteknek komoly branchelési stratégiájuk szokott lenni, mely leírja, hogy milyen céllal tartanak fenn külön brancheket.
- trunk: több rendszerben van egy "fő branch", melyet trunknak neveznek. E mögött az a koncepció, hogy itt folyik a fő fejlesztés, a többi branch csak ideiglenes, rövidebb távra készült leágazás, ami aztán vagy megszűnik, vagy visszaolvad a trunkba.
- merge: ha több fejlesztő dolgozik együtt, rendszeresen össze kell olvasztani a változtatásaikat. Ez a merge, vagyis összefűzés művelete. A verziókezelő nagyon sok esetben ezt automatikusan meg tudja oldani (auto merge). Gond tipikusan akkor van, ha a két fejlesztő ugyanannak a fájlnak ugyanazt a sorát módosította, és ezért a merge tool nem tudja eldönteni, hogy mit tegyen. (Nyilván nem lehet az egyiket eldobni, de az sem feltétlenül jó megoldás, ha simán egymás mögé másoljuk a két módosítást.)
- merge conflict: ez az az eset, amikor ütközés van a merge folyamat során. Ezt általában kézzel kell megoldania a fejlesztőknek, aminek nagyon nem szöktak örülni. Érdemes gyakran mergelni, mert akkor az egyes fejlesztők munkája nem távolodik el nagyon egymástól.
- 3-way-merge: a mergeselési folyamat egyik széles körben alkalmazott módszere. Lényege, hogy a két összefűsölendő verzió (X és Y) közös szét (A) is megkeresi (amikor még a két ág megegyezett), majd minden ettől való eltérést el kell dönteni, hogy az A-beli, X-beli, vagy az Y-beli verzió maradjon meg. Ha a kérdéses sorban X vagy Y közül az egyik megegyezik A-val, akkor a másik az újabb, így azt választjuk. Ha viszont X és Y is változott, akkor van merge conflict, amikor általában a felhasználóra bízunk a döntést.
- tag: egyes verziókezelők megengedik, hogy bizonyos állapotokat megjelöljünk. Ilyen tag vagy címke lehet például az a verzió a

szakdolgozatból, mely felkerült a diplomaterv portálra, vagy az a firmware verzió, melyet a RobonAUT kvalifikáción használtunk. Nem árt tudni, hogy ha hirtelen kell egy működőképes verzió, akkor melyik volt az.

A Gitről

A Git egy elosztott verziókövet rendszer. Angolul **Decentralized Version Control System**, röviden **DVCS**, de **Distributed Version Control System** rövidítésének is tartják. Ez azt jelenti, hogy a felhasználó nem csak az aktuális verziót tartja a gépén, hanem az egész tároló (repository) tartalmát, ellentétben a központosított rendszerekkel. Ennek az az elnye, hogy hálózat nélkül is tudunk dolgozni (offline).

Az SVN és más hasonló verziókövet rendszerek központosított verziókövet rendszerek. Angolul **Centralized Version Control Systems**, röviden **CVCS**. A CVCS alapú rendszerek a commitokat a rendszerbekerüléshez viszonyítják. A Git esetén ez nem így működik. A Git pillanatnyi állapotokat (snapshot) tárol.

A Gitet eredetileg [Linus Torvalds](#) fejlesztette ki a [Linux kernel](#) fejlesztéséhez. Minden Git munkamásolat egy teljes értékű repository teljes verziótörténettel és teljes revíziókövetési lehetőséggel, amely nem függ a hálózat elérésétől vagy központi [szervertől](#).

Számos nagy volumenű projekt használja jelenleg a Gitet verziókezelő rendszerként; a legfontosabbak ezek közül: [Linux-rendszermag](#), [GNOME](#), [Samba](#), [X.org](#), [Qt](#), One Laptop per Child core development, [MediaWiki](#), [VLC media player](#), [Wine](#), [Ruby on Rails](#) és az [Android platform](#).^[2] A Git karbantartásának felügyeletét jelenleg [Junio Hamano](#) látja el.

Elnevezés

A „git” nevet Linus Torvalds némi [íróniával](#) a brit angol [szleng](#) kellemetlen személyt jelentő szavából eredezteti. „Egy egoista személtálda vagyok, és minden projektet magam után nevezem el. Először volt a Linux és most a git.” Ez az önmarcangoló humor valójában csak fikció, hiszen Torvalds valójában külső nyomásra nevezte el a Linuxot maga után. A hivatalos Git wiki számos magyarázatot ad az elnevezésre, mint pl. „Global Information Tracker” (globális információkövet).

Jellemzők

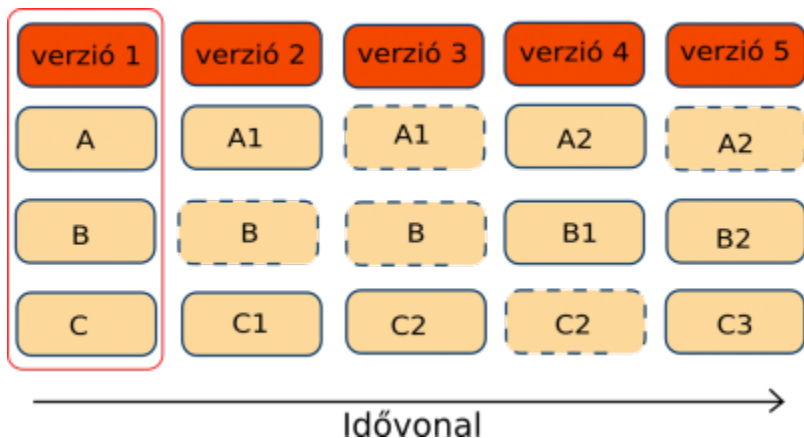
- A nemlineáris fejlesztés erős támogatása. A Git támogatja a [branchok](#) készítését, összefésülésüket, és tartalmaz eszközöket a nemlineáris fejlesztési történet ábrázolására. Az alapfelgondolás ugyanis az, hogy a Gitben egy változást többször kell összefésülni, mint írni.
- Elosztott fejlesztés. Hasonlóan a [Darcs](#), [BitKeeper](#), [Mercurial](#), [SVK](#), [Bazaar](#) és [Monotone](#) rendszerekhez, a Git minden fejlesztési munkaváltozatában rendelkezésre bocsátja a teljes addigi fejlesztési történetet, és a változtatások másolása mindig két repository között történik. Ezeket a változtatásokat, mint külön ágakat importálják és összefésülhetnek, hasonlóan a helyben létrehozott fejlesztési branchokhoz.
- A repositoryk publikálhatóak [HTTP](#)-n, [FTP](#)-n és [rsync](#)-en keresztül, vagy a Git protokollt használva egy [socket](#)-en vagy [SSH](#)-n keresztül is. A Git tartalmaz ezen felül egy [Cvs](#)-szerveremulációt is, így a már meglévő CVS kliensek és IDE pluginok is képessé válnak a Git repository-k elérésére.
- A Subversion és az svk repositoryk közvetlenül használhatóak a git-svn híd segítségével.
- Nagy objektumok hatékony használata. Torvalds a Gitet nagyon gyors és skálázható rendszerként mutatta be. A [Mozilla](#) által végzett teljesítményteszt megmutatta, hogy legalább egy, de bizonyos műveletek esetén akár két [nagyágrendnyi](#) sebességhövelénye is van minden más verziókövet rendszerhez képest.^[4]
- Kriptográfiailag hitelesített történet. A Git-történet olyan módon tárolódik, hogy a szóban forgó revízió neve függ a hozzá vezető fejlesztési történettől. Ha egyszer publikálták, akkor már nem lehetséges észrevétlenül megváltoztatni egy régi revíziót. A struktúra hasonlatos a [hash-fához](#), de hozzáadott adatokkal az egyes csomópontokon és leveleken. (A [Mercurial](#) és a [Monotone](#) is rendelkezik ezzel a képességgel.)
- Eszközkészlet-szer megoldás. A Git maga [C](#)-ben írt programok halmaza, számos shell-szkripttel megtámasztva, amelyek összefűzik ezeket a [C](#)-ben írt programokat. Annak ellenére, hogy a szkriptek többségét újraírták [C](#)-ben a [Microsoft Windows](#)-ra való portolás eredményeként, a struktúra megmaradt, és továbbra is könnyű az egyes komponenseket láncba rendezni az igényeknek megfelelően.
- Plugin-rendszer összefésülési stratégiák. Az eszközkészlet-struktúra részeként a Gitnek van egy jól definiált modellje a nem teljes összefésülésre, és számos algoritmusra befejezni azt. Amennyiben ezek az algoritmusok nem alkalmasak a feladatra, úgy a felhasználót értesíti az automatikus folyamat megszakításáról, és kéri a kézi szerkesztést.
- A hulladék adatok felhalmozása, amennyiben nincs összegyjtve. A műveletek megszakítása vagy a változtatások visszavonása használatlan kódszövegeket eredményez az adatbázisban. Ezek általában csak töredékét képezik a folyamatosan növekvő mennyiségű valós adatnak, de ezen tárolóterületek felszabadítása a `git-gc --prune` paranccsal meglehetősen lassú tud lenni.

Alkalmas nagy projektek használatára. A Gittel parancssorban dolgozunk, de rendelkezésre áll néhány grafikus felület program is.

Összehasonlítás más verziókövetekkel

A Git rendszer eltér más verziókövet rendszerek működésétől, mint amilyen a Subversion vagy a Perforce.

A legfőbb különbség a Git és más verziókövet rendszerek között az adatok kezelésében van. Más verziókövet rendszerek minden állományról készítenek egy mentést. A Git ezzel szemben, ha egy állomány nem változott, akkor azt nem tárolja el. Csak egy **mutatót** hoz létre az **elz verzióra**.

Vannak rendszerek, amelyek az állományok egy részéről készítenek csak másolatot. A Git csak a változtatott állományról, de az adott állomány egész részéről.

- CVS: egy egyetemi projektben készült az els verzió, amikor egy professzor közösen akart fejleszteni két hallgatójával és eltér volt az ideosztásuk. 1986, minden verziókezel atyja, máig lehet vele találkozni.
- SVN: A CVS utódja, nagyon elterjedt (de a GIT egyre inkább kiszorítja). Nagyon sok cégnél lehet vele találkozni, ahol centralizált verziókezel szerettek volna és nem akartak Microsoft technológiára építeni.
- GIT: Eredetileg a Linux kernel fejlesztéséhez alakították ki, ahol nagyon-nagyon sok fejleszt munkáját kellett összefogni.
- Mercurial: letisztult python kód, hasonló a GIT-hez és közel egyszerre indultak útnak. Egyszerbb a gitnél (gyorsabb tanulás) és az elsleges szempont a teljesítmény volt (nagy projektek számára).
- TFS: A Team Foundation Server a Microsoft technológiai vonalának (centralizált) verziókezelje. Rengeteg integrációs és kollaborációs szolgáltatása van. A TFS jelenleg már támogatja a git repositorykat is, így git szerverként is kiválóan működik.

Telepítés

Debian alapú Linuxon:

```
apt-get install git
```

Windowsról innen lehet letölteni:

- <https://git-scm.com/download/win>

Grafikus kliens:

```
apt-get install git-cola
```

vagy:

- <http://git-cola.github.io/>

vagy ncurses alapú kliens Linuxra:

```
apt-get install tig
```

Szervertelepítés Linuxra az [oktatás:linux:git](#) szerver lapon.

Telepítés Windowsra [Git Windowsra lapon](#) olvasható.

Commit nézeget:

```
apt install gitk
```

Mködés

Helyi mködés

A gitben, amikor fájlokon és más erőforrásokon dolgozunk, minden helyben történik, **nincs** szükség **hálózati kapcsolatra**. Így a munkánk gyors és offline lehet. A munkánkat bármikor szinkronizálhatjuk egy központi tárolóval.

Fogalmak

Kommit

A kommit, a fájlokról elmentett pillanatkép. Érdemes úgy megválasztani a kommitjainkat, hogy az logikailag összetartozó egységeket együtt kommitoljuk. A git rendszerben commit alparanccsal használjuk. A kommit a legegyszerűbb tárolandó egység. Érdemes minél sűrűbben kommitolni.

Branch

Fejlesztés egy ága. Amikor készítünk egy projektet és azt a Git-be helyezzük, lesz egy fő (master) branch-ünk. Ebből újabb branchokat hozhatunk létre. A háttérben egy branch létrehozása egy mutató az utolsó állapotra. Egy branch tulajdonképpen kommitok összessége.

Clone

Távoli gépről másolatot készíthetünk egy branch-ről.

Checkout

A branchek közötti váltásra használható.

Push

Ha kiadok egy commit parancsot, akkor az csak helyben történik – nem úgy mint az SVN-ben. A központi szerverrel való szinkronizáláshoz szükségünk van a Push műveletre a push paranccsal.

Head

Egy mutató, ami a munkánk során az aktuális branch-ra mutat.

Munkakönyvtár

A munkakönyvtár az a könyvtár, amelyben létrehozzuk a forrásállományainkat, és ahol dolgozunk rajtuk. Ez tulajdonképpen a projekt könyvtára.

Stage

A stage egy átmeneti hely. Azokat az állományokat, amelyeket most hoztunk létre vagy módosítottuk a stage helyre kell tenni, ha szeretnénk követett állapotba tenni.

Repository

Tároló, ahol a fájlok tárolásra kerülnek. A helyi gépen a tároló valójában a .git könyvtárban van. A távoli szerveren, egy .git kiterjesztésű könyvtár

a szokásos tárolási hely.

Helyi tároló

A helyi tároló a munkakönyvtár, a stage hely és a repository helyek együttese.

Egy helyi tároló

Egy távoli tároló

upstream

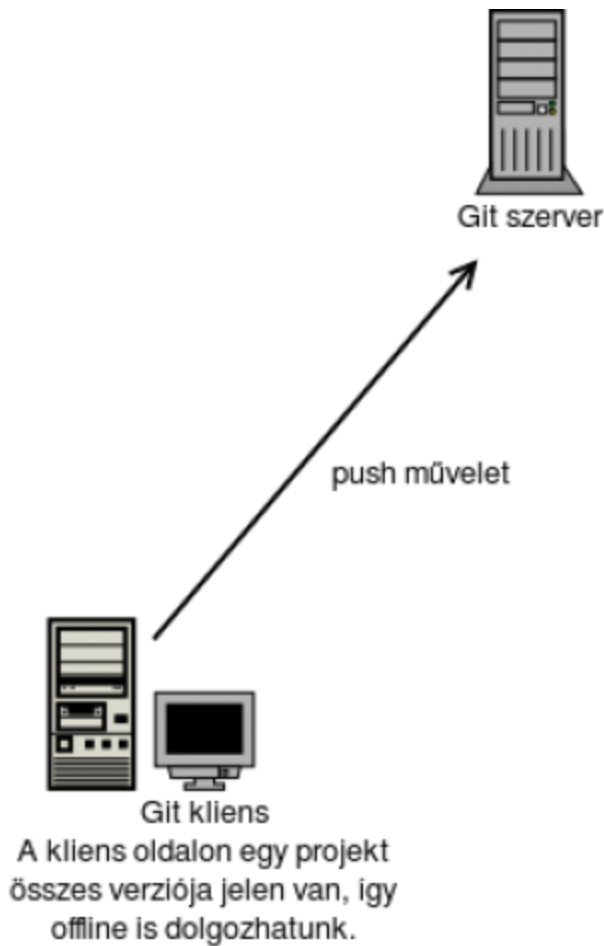
A távoli tároló, ahova mindenki feltölt.

downstream

A helye tároló ahol dolgozol.

Kliens-szerver felépítés

A git szerver-kliens alapú, de használható szerver nélkül is, mivel kliens oldalon is tárolódik az összes állomány. Alapveten egy helyi tárolóban dolgozunk, a szerverre egy push mvelettel töltjük fel az adatainkat.

A letöltés, clone, pull és fetch műveletekkel lehetséges.

Fájlok állapota

A fájlok a munkakönyvtárunkban alapvetően két állapota lehet:

- untracked - nem követett
- tracked - követett
 - modified - módosult a commit óta
 - unmodified - a commit óta nem módosult
 - staged - a legközelebbi commit esetén tárolásra kerül

Kezd lépések

Bemutakozás a Git számára

A git számára meg kell adni egy teljes nevet, és egy e-mail címet. Ez a név és cím fog megjelenni, minden commitban.

```
git config --global user.name "Keresztnév Vezetéknév"
git config --global user.email "joska@zold.and"
```

Ezek az adatok a ~/.gitconfig nevű fájlban kerülnek tárolásra, vagyis az adott felhasználónak globális lesz, vagyis minden projekthez ezt fogja használni.

Állítsuk be a kedvenc szövegszerkesztőnkét.

```
git config --global core.editor mcedit
```

Állítsuk be színes kiíratás is:

```
git config --global color.ui true
```

Lekérdezés:

```
git config user.name
```

Beállítások lekérdezése:

```
git config --list
```

A lehetséges kimenete:

```
user.email=joska@zold.and  
user.name=Nagy Jozsef  
giggle.main-window-maximized=false  
giggle.main-window-geometry=700x550+1192+459  
giggle.main-window-view=FileView  
push.default=simple  
core.repositoryformatversion=0  
core.filemode=true  
core.bare=false  
core.logallrefupdates=true  
remote.origin.url=https://github.com/joska/myprojekt  
remote.origin.fetch=+refs/heads/*:refs/remotes/origin/*  
branch.master.remote=origin  
branch.master.merge=refs/heads/master
```

Helyi munka

Új projekt

```
mkdir TesztProjekt  
cd TesztProjekt  
git init
```

A git init parancs létrehoz a TesztProjekt könyvtárban egy .git könyvtárat. Ez tulajdonképpen egy helyi adatbázis, ami eltárolja a projektünk verzióit, és minden azzal kapcsolatos információt.

Azt is mondhatjuk, hogy a projektünk, most már a Git része.

Használat

Kérdezzük le a fájlok státuszát:

```
git status
```

Most hozzunk létre egy állományt:

```
touch readme.txt
```

Kérdezzük le újból a státuszt:

```
git status
```

Tegyük követett állapotba a readme.txt fájlt:

```
git add readme.txt
```

Innentl kezdve commit esetén ez az állomány is tárolásra kerül.

Most nézzük meg újra a státuszt:

```
git status
```

```
# On branch master
#
# Initial commit
#
# Changes to be committed:
#   (use "git rm --cached <file>..." to unstage)
#
# new file:   readme.txt
#
```

A Changes to bi committed után felsorolt állományok staged állapotban vannak.

Változtassuk meg a readme.txt állományt:

```
echo "egy" > readme.txt
```

Ellenrizzük a státuszt:

```
git status
```

```
# On branch master
#
# Initial commit
#
# Changes to be committed:
#   (use "git rm --cached <file>..." to unstage)
#
# new file:   readme.txt
#
# Changes not staged for commit:
#   (use "git add <file>..." to update what will be committed)
#   (use "git checkout -- <file>..." to discard changes in working directory)
#
# modified:   readme.txt
#
```

Adjuk hozzá újra readme.txt fájlt:

```
git add readme.txt
```

Nézzük meg a státuszt:

```
git status
```



```
# On branch master
#
# Initial commit
#
# Changes to be committed:
#   (use "git rm --cached <file>..." to unstage)
#
# new file:   readme.txt
#
```

Fzzünk megint valamit readme.txt fájlhoz:

```
echo "ketto" >> readme.txt
```

Nézzük meg a változásokat a diff paranccsal:

```
git diff
```

A diff parancs csak akkor fog látni egy állományt ha az nincs staged állapotba.

Ha a staged állapotú állományokat is szeretnéd látni:

```
git diff --cached
```

Commit

A staged állapotú állományok tárolásra kerülnek.

```
git commit
```

A git megnyitja egy szövegszerkesztőt a megjegyzés leírásához.

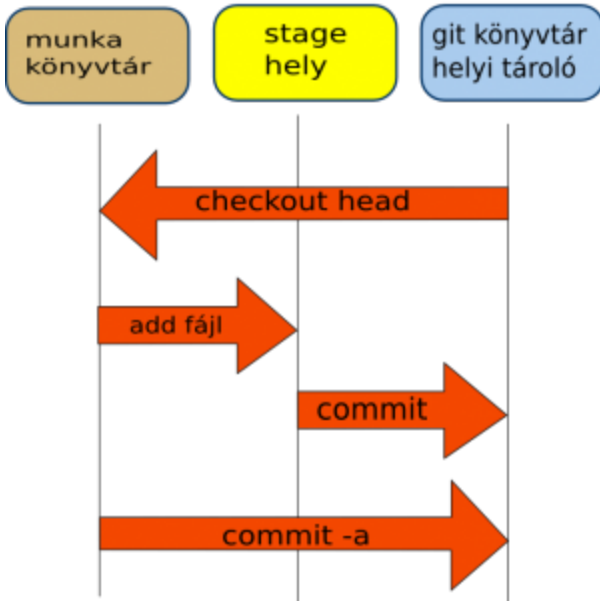
A szövegszerkesztő beállítása:

```
git config --global core.editor mcedit
```

Persze mi magunk is megadhatjuk a parancssorban a megjegyzéseket:

```
git commit -m "Egy és kett hozzáadása"
```

Lokális tevékenységek

A commit módosítása:

```
git commit --amend
```

Ha szeretnénk a commit tulajdonosát és/vagy e-mail címét megváltoztatni:

```
git commit --amend --author="Vezetéknév Keresztnév <felhasznalonev@tartomanynev.hu>"
```

Ügyeljünk arra, hogy a beállított szövegszerkesztvel meg fog nyílni a commit szövege. Az alapértelmezett szövegszerkeszt pedig Windowson is a vim. Állítsuk be a jegyzetömböt, ha nem megy a vim használata. Ha megnyílt a commit és azt nem akarjuk szerkeszteni (csak a nevet és az e-mail címet akartuk változtatni), akkor csak simán lépünk ki belle. Kilépés vimbl mentés nélkül:

```
<Esc>:q!<Enter>
```

A név és az e-mail cím megváltozik.

Tegyük fel, hogy korábbi commitot szeretnénk változtatni. A következ commitok vannak:

- egy
- ketto
- harom
- negy
- ot
- hat

A HEAD a „hat” commitra mutat, mi pedig szeretnénk megváltoztatni a „harom” és a „negy” commitot. A következket tegyük:

Adjuk meg, hogy a „ketto” után szeretnénk javítani:

```
git rebase -i ketto
```

A megadott szövegszerkesztben a commitokat látjuk felsorolva. Jelöljük meg az „harom” és a „negy” commitokat szerkesztésre az „edit” szóval. Mentsünk, lépünk ki a szerkesztbl. Végezzük el a változtatást:

```
git commit --amend --author="Vezetéknév Keresztnév <felhasznalonev@tartomanynev.hu>"
```

Lépünk tovább:

```
git rebase --continue
```

Most a „negy” commitnál vagyunk. Végezzük el a változtatásokat:

```
git commit --amend --author="Vezetéknév Keresztnév <felhasznalonev@tartomanynev.hu>"
git rebase --continue
```

Elkészült.

A commit paranccsal a helyi tárolóba kerültek a fájlok. Nézzük meg mik vannak tárolva:

```
git ls-files
```

Esetleg:

```
git ls-tree --full-tree -r HEAD
```

Napló

```
git log
```

A commit-ok adatait tekinthetjük meg.

```
git log --abbrev-commit
```

```
git log --oneline
```

```
git log --no-notes
```

```
git log --pretty="format:%h %s %d"
```

A kimenet hasonló lehet:

```
5345711 Els sor beírva (HEAD, master)
d78adf3 Kezdés
```

Fájlok törlése

```
git rm readme.txt
```

Ezzel a paranccsal töröljük fizikailag az állományt, töröljük a stage-ről és a tracedek közül.

Ha nem szeretnénk törölni a stage-ről és a tracedek közül, akkor használjuk a `--cached` kapcsolót.

```
git rm --cached readme.txt
```

Utolsó két commit:

```
git log -2
```

Commit-ok közötti különbségek:

```
git log -p
```

Fájlok átnevezése

Úgy szeretnénk átnevezni, hogy az verziókezelve legyen.

```
git mv eredetiNev ujNev
```

Fájlok kizárása a Gitbl

Néhány állományt szeretnénk majd kizárni a Git tárolónkból. Ez úgy tehetjük meg, ha felvesszük a következő állományba:

```
.gitignore
```

Ezek nem jelölhetk meg untraced állapotúként és nem lehetnek commitolni sem.

Példa:

```
.gitignore*.class # Csomagfájlok # *.jar *.war *.ear *.old
```

Linux alatt több információ:

```
man gitignore
```

A .gitignore állományt adjuk hozzá a tárolóhoz.

```
git add .gitignore
```

Módosítás különbségei

Nézzük meg az utolsó és az utolsó eltti commit különbségét. Commit után már csak a commitok azonosítójának megadásával tudjuk megtenni.

```
git log -2  
git diff 2343..3432
```

Ha még nem volt commit, akkor elég a git diff:

```
git add fajlnev.txt  
git diff
```

Ha csak egy behúzás volt a módosítása, de soron belül egyébként semmi nem változott, akkor is változásnak fogja fel:

```
-eredeti sor  
+    eredeti sor
```

A -w kapcsolóval, kizárhatjuk a whitespace karakterek figyelését:

```
git diff -w 2343..3432
```

Két külön ág közötti különbség:

```
git diff master..devel-1
```

Ki változtatott

Lekérdezhetjük, az adott fájlban adott sort ki változtatta meg. Ezt a blame alparanccsal tehetjük meg.

```
git blame readme.txt
```

Munka a távoli szerverrel

Helyi változat létrehozása

A clone parancsot akkor használjuk, ha olyan tárolóval szeretnénk dolgozni, amelyik nem áll rendelkezésre a helyi gépünkön.

Ha szeretnénk dolgozni projekt1.git projekten, akkor a clone paranccsal töltjük le:

```
git clone 192.168.5.103:/home/git/projekt1.git
```

A javításokat visszatölthetjük, a push paranccsal.

A felhasználó a saját könyvtárára így is hivatkozhat:

```
git clone ssh://usernev@servernev/~/projekt1.git
```

```
git clone usernev@servernev:~/projekt1.git
```

Név URL összerendelés

Ahhoz, hogy a távoli gépre fel tudjunk tölteni létre kell hoznunk egy nevet és egy hozzátartozó URL-t.

Az elsődleges név szokásosan az „origin” szokott lenni.

Hogy milyen összerendelések vannak, a következő képen kérdezhetjük le:

```
git remote
```

A következőben egy ilyen hozzárendelést látunk:

```
git remote add origin ssh://usernev@servernev/~/repo/projekt1.git
```

Most megint nézzük meg milyen összerendelések vannak:

```
git remote
```

Ha használjuk a -v kapcsolót is, akkor azt is kiírja milyen URL tartozik az adott névhez.

Ha szeretnénk megváltoztatni egy nevet akkor a „rename” alparancs segít:

```
git remote rename origin masiknev
```

Törlés:

```
git remote rm masiknev
```

URL javítása:

```
git remote set-url origin ssh://usernev@servernev/~/.repo/projekt1.git
```

Az URL változtatása másként:

```
git remote set-url origin git@192.168.5.103:/home/git/zold.git
```

Tartalom frissítése

Szeretnénk egy üres könyvtárunkban egy távoli gépen lévő tárolóból dolgozni.

A git parancsoknak útvonalban kell lennie.

Lépjünk a munkakönyvtárba:

```
cd c:\tervek\zold
```

Létrehozunk egy helyi tárolót:

```
git init
```

Beállítjuk a helyi tárolóban az elérési utat:

```
git remote add origin git@192.168.5.103:/home/git/zold.git
```

Leszedjük a tároló tartalmát:

```
git pull origin master
```

A pull parancsot, akkor szoktuk használni, ha rendelkezésünkre áll egy .git könyvtára. Ha nincs .git könyvtárunk, vagyis nincs munkaanyagunk, akkor git clone parancsot használjuk. A git pull parancs felülírja a helyi állományokat.

Tartalom letöltése megtekintésre

A git fetch paranccsal úgy tölthetjük le az állományokat, hogy nem írja felül a helyi állományokat. Egy külön branchként töltődik le.

```
git fetch
```

A git diff paranccsal megnézhetjük a különbséget:

```
git diff master..origin/master
```

Ha szerverről leszedett állományok megfelelnek, akkor összeolvaszthatjuk a helyi állományokkal:

```
git merge master origin/master
```

Feltöltés

Ha git clone paranccsal szedtük le a munkaanyagot, akkor elég a git push parancs:

```
git push
```

```
git push origin master
```

A --tags kapcsolóval, a címkék is feltöltésre kerülnek, ha vannak.

```
git push --tags origin master
```

Egyszerre két branch is feltölthet:

```
git push origin master devel
```

Mit tartalmaz a távoli tároló?

A show parancs közbeiktatásával azt is megtudhatjuk mit tud rólunk a távoli szerver.

```
git remote show origin
```

gitk

A gitk egy git tároló böngész.

Megmutatja a tárolóban történt változásokat, a kiválasztott commitokat. A gitk ezeket vizuálisan is megjeleníti, miközben megmutatja a commitok kapcsolatát.

Egyik gyakran használt kapcsolója a --all, amely az összes változat megmutatására utasít. Ha ezt nem használjuk, akkor csak az aktuális változat, például a master ágot mutatja.

Távoli elágazások

```
git branch -a
```

Kezdpont ez legyen:

```
git checkout -b fejlesztés remotes/origin/fejlesztés
```

Helyben is létrejön és aktív is lesz.

Elágazás

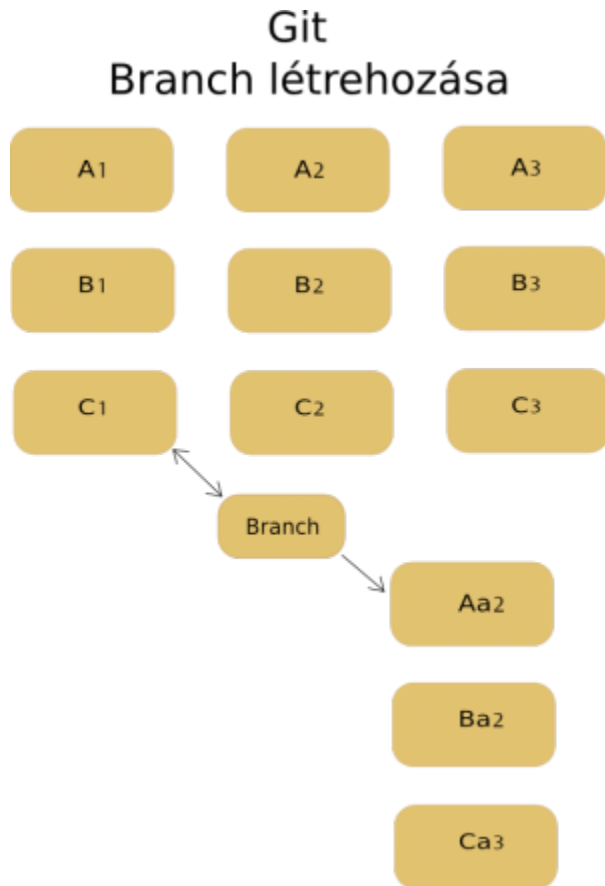
Elágazás létrehozása

Az elágazás a Git-ben a branch. A branch alparanccsal tudunk egy külön elágazás létrehozni.

```
git branch ujanneve
```

A parancs csak létrehozza a branch-et, de a Head nem áll át.

A példa kedvéért legyen egy projekt, amely három állományból áll, A1, B1 és C1. Lásd az ábrán:

A továbbfejlesztés eredményeként, létrejön a A2, B2 és C2, megint továbbfejlesztve A3, B3 és C3. Ha létrehozok egy branchet, akkor egy külön ágon másolat jön létre a három állományból. A képen az els commit után egy branchet is készítettünk, amely egy külön ágat alkot.

A létező branchek **listázásához** írjuk a parancssorba:

```
git branch
```

Ha létrehoztunk egy devel-1 branchet, akkor ehhez hasonlót kell lássunk a kimenetben:

```
devel-1
* master
```

A * karakter mutatja az aktív branchet.

Átállás másik elágazásra

Másik branch-re – elágazásra – átállás a checkout alparanccsal lehetséges:

```
git checkout ujanneve
```

A kiadott parancsok ez után a ujanneve nev branch-on hajódnak végre.

Helyi és távoli branch

A helyi és távoli branchet a -a vagy --all kapcsolókkal tekinthetjük meg:

```
git branch -a
```

Branch példa

Hozzunk létre egy devel-1 branchet:

```
git branch devel-1
```

Hozzunk létre egy ficsor-1 branchet:

```
git branch ficsor-1
```

Hozzunk létre egy kiserlet-1 branchet:

```
git branch kiserlet-1
```

Hozzunk létre egy fejlesztés-1 branchet:

```
git branch fejlesztés-1
```

Hozzunk létre egy sajatsag-1 branchet:

```
git branch sajatsag-1
```

Álljunk át a devel-1 elágazásra:

```
git checkout devel-1
```

Álljunk vissza a fágra:

```
git checkout master
```

A -b azonnal létre hozza a devel-2 ágot, ha az nem létezik:

```
git checkout -b devel-2
```

Branch törlése

Töröljük a branchet:

```
git branch -d devel-01
```

A nyomai megmaradnak.

Nyomtalanul törlés:

```
git checkout master
git branch -D devel-01
```

A -D esetén nem ellenrzi, hogy volt-e merge, ezért óvatosan.

Branch átnevezése

```
git branch -m devel-01 ficsor-01
```

Branchek összefésülése

Adott a master és a fejlesztés branch. Szeretnénk a masterbe fésülni a fejlesztés branchet. Átváltok a master ágra, majd összefésülök:

```
git checkout master
git merge fejlesztés
gitk
```

A fast forward az jelenti problémamentesen össze lett fésülve. Ilyenkor a gitk-ban látszik hogy a két branch azonos.

Konfliktus esetén szerkesszük a fájlt és töröljük a >>>, =====, >>>> sorokat. Majd commit.

Segítség

A git help parancs önmagában is segít. Kiírja milyen alparancsai vannak a gitnek:

```
git help
```

Ezek után már könny megnézni egy alparancsról mit kell tudni:

```
git help <parancs>
```

Néhány alternatíva:

```
git <parancs> --help
man git-<parancs>
```

Például:

```
git help config
```

Az alparancsokról kézikönyvet a Debian GNU/Linux rendszereken így is kérhetünk:

```
man git <alparancs>
```

git gui

A git rendelkezik egy gui nev alparanccsal is. Ekkor beindul egy grafikus felület, ahol git mveleteket kattintgatva tudjuk végrehajtani.

Egyszeren írjuk be parancssorba:

Egyéb beállítások

Ékezetes fájlnévek:

```
git config --global core.quotepath false
```

Automatikus színezés:

```
git config --global color.ui auto
```

Álnevek létrehozása:

```
git config --global alias.co "checkout"
git config --global alias.gl "git log"
```

CR cseréje CRLF-re:

```
git config core.autocrlf true
```

Értéke true, false vagy input lehet.

```
core_autocrlf=true
```

```

graph TD
    repo --> crlf
    repo --> lf
    crlf --> crlf_lf[crlf > lf]
    lf --> lf_crlf[lf > crlf]

```

```
core.autocrlf=input
      repo
     /  \
    /    \
  crlf > lf  \
```

```

graph TD
    repo[repo]
    repo --> /
    repo --> \

```

Címkézés

Az egyes kommitok azonosítói elég barátságatlan egy átlagember számára. Lehetőségünk van az egyes kommitokhoz egy címkét rendelni, így az azonosító szám helyett, használhatjuk ezt a címként. Címkét a már végrehajtott kommithoz rendelhetünk. A kommit után csak írjuk be:

```
git tag cimke01
```

Ellenrizzük a gitk paranccsal:

```
gitk
```

A használatban lévő címkeket lekérdezhetjük ha a tag alparancsnak nem adok meg paramétert:

```
git tag
```

Újabb kommit után a címke az elz kommithoz fog tartozni. Például:

```
echo "új sor" >> vmi.txt  
git add vmi.txt  
git commit  
gitk
```

A címkek lehetővé teszik a könnyebb állapotváltást. Például:

```
git checkout cimke01  
gitk
```

Itt még visszaválthatok az elz kommitra:

```
git checkout master
```

Az újabb commithoz adjunk egy újabb címkét.

```
git tag cimke02  
gitk
```

A diff parancs is könnyebben használható címkekkel:

```
git diff cimk01..cimke02
```

A címke a törölhet a következ módon:

```
git tag -d cimke02
```

Kommitok eldobása

Ha még nem volt commit, de a változásokat szeretném eldobni:

```
git reset --hard
```

Az utolsó commit óta eltelt minden változat eldobva.

```
git status
```

A fájlból is eltűnik.

A hashre azonosítóra hivatkozva, bármely commit eldobható.

Megnézem a naplót:

```
git log
```

Kikeresem azt az utolsó commitot amit még szeretnék megtartani.

```
git reset --hard 3483fg34
```

A HEAD ezentúl ide fog mutatni.

Átmeneti mentés

```
git status
touch ujfajl.txt
git add ujfal.txt
git commit
```

Módosítom a fájlt:

```
echo körte > ujfajl.txt
git status
```

Ezt a fájlt szeretnénk ideiglenesen eltenni:

```
git stash save "változat egy"
git status
```

Újra a régivel folytatom.

```
echo szilva > ujfajl.txt
git stash save "változat kett"
git status
```

Két fájl átmeneti tárolóba került. Listázzuk ezeket a fájlokat:

```
git stash list
```

A kimenet ehhez hasonló lesz:

```
stash@{0}: On master: változat egy
stash@{1}: On master: változat kett
```

Részletesebb információ:

```
git stash show
```

Esetleg a -p paraméterrel a különbségek is megjelennek.

```
git stash show -p stash@{0}
```

A másik fájl:

```
git stash show -p stash@{1}
```

Módosítás alkalmazása:

```
git stash apply
```

A legutoljára elmentett kommitot alkalmazza.

```
git stash list
```

Fájl tartalmának ürítése:

```
git reset --hard  
git stash list
```

Utoljára elmentett kommitot törli és alkalmazza:

```
git stash pop
```

Megadhatjuk melyik kommit legyen:

```
git stash pop stash@{0}  
git stash list  
git status
```

Nézzünk bele a fájlba. Ott van.

Átmeneti tárolóból törlés:

```
git stash drop
```

Így, paraméter nélkül, az utolsót törli.

Archívum készítés

A munkakönyvtárról készíthetünk archívumot, adott formátumban. A hozzáférhet formátumok a -l vagy --list kapcsolóval kérdezhetk le.

```
git archive -l
```

LinuxMint rendszeren nálam a következ lehetőségeket kapom:

```
tar  
tgz  
tar.gz  
zip
```

Tar csomag készítése

```
git archive HEAD > ../csomag.tar
```

Vagy tömörítve:

```
git archive HEAD | gzip > ../csomag.tar.gz
```

Esetleg adjuk meg a formátumot:

```
git archive HEAD --format=tar.gz > ../csomag.tar.gz
```

Takarítás

Ellenrizzük, hogy sérültek-e az adatok:

```
git fsck
Checking object directories: 100% (256/256), done.
```

Ellenrizzük le, mennyi adatot foglal egy .git könyvtárunk:

```
du -sb .git
```

Ekkor bájtban megadva láthatjuk az eredményt. Például:

```
81706 .git
```

Ha Kibibájtban szeretnénk:

```
du -sh .git
```

Az eredmény ehhez hasonló:

```
160K
```

Ha felesleges objektumok vannak, egy egyszerűen tömöríteni kellene, akkor használjuk a git gc parancsot:

```
git gc
```

A futás után egy lehetséges kimenet:

```
git gc
Counting objects: 3, done.
Writing objects: 100% (3/3), done.
Total 3 (delta 0), reused 0 (delta 0)
```

Ezek után ellenrizzük újra a könyvtár méretét:

```
du -sb .git
70834 .git
```

```
du -sh .git
148K .git
```

Összefésülés

merge

Legyen egy háromszög terület, területszámító program, amelyet eddig fejlesztünk:

```
Program01.java: class Program01 { public static void szamitHaromszog() { int 3 + 4 + 5; } public static void main(String[] args) { System.out.println("Hi"); } }
```

Ekkor csinálunk rá egy elágazást. Legyen a neve: `devel`.

```
git branch devel
```

Ezt az ágat azonban nem fejlesztjük tovább. A `master` ágat azonban tovább fejlesztjük. Lesz egy `jegy()` metódus, majd `commit`. Lesz egy `ertek()` metódus, majd `commit`.

```
Program01.java: class Program01 { public static void szamitHaromszog() { int 3 + 4 + 5; } public static void jegy() { System.out.println("Nevem jön ide"); } public static void ertek() { System.out.println("Értéke ez."); } public static void main(String[] args) { System.out.println("Hi"); } }
```

Rájövünk, hogy nem is így kellett volna. Áttérünk a `devel` változatra:

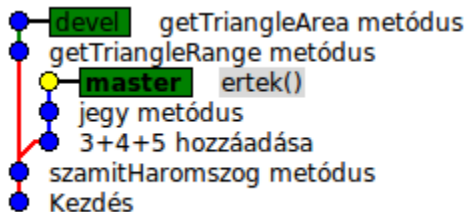
```
git checkout devel
```

Elsőször írunk egy `getTriangleRange()` metódust. Majd írunk egy `getTriangleArea()` metódust.

```
Program01.java: class Program01 { public static double getTriangleRange(double a, double b, double c) { return a + b + c; } public static double getTriangleArea() { double s = (a + b + c) / 2; return Math.sqrt(s*(s-a)*(s-b)*(s-c)); } public static void main(String[] args) { System.out.println("Hi"); } }
```

Ellenrizzük a `gitk` paranccsal hol tartunk:

```
gitk
```


A `devel` ág kódja teljesen jó. A `master` ág kódja viszont teljesen rossz amióta lett egy új branch. Átváltunk a `master` ágra:

```
git checkout master
```

Majd a `merge` paranccsal összefésülést kezdeményezünk:

```
git merge devel
```

A kimeneten kiíródik a konfliktus ténye:

```
Auto-merging Program01.java
CONFLICT (content): Merge conflict in Program01.java
Automatic merge failed; fix conflicts and then commit the result.
```

Az egyik megoldás lehet kézi javítás.

Ha most megnyitjuk a `Program01.java` állományt, akkor ezt látjuk:

```
Program01.java: class Program01 { <<<<<< HEAD public static void szamitHaromszog() { int 3 + 4 + 5; } public static void jegy() { System.out.println("Nevem jön ide"); } public static void ertek() { System.out.println("Értéke ez."); } ===== public static double getTriangleRange(double a, double b, double c) { return a + b + c; } public static double getTriangleArea() { double s = (a + b + c) / 2; return Math.sqrt(s*(s-a)*(s-b)*(s-c)); } >>>>>> devel } public static void main(String[] args) { System.out.println("Hi"); } }
```

Kitöröljük ettől: «<<< HEAD az egyenlőség jelekig, majd a végérl töröljük a »>>> devel sort. Elkészült.

A második, hogy visszavonjuk az összefésülést:


```
git merge --abort
```

A harmadik lehetőség, hogy átvegyük a develágból az összes módosítást:

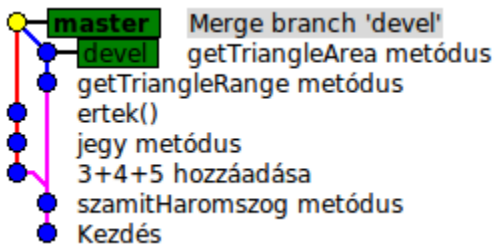
```
git checkout MERGE_HEAD -- .
```

Ez után jöhet a commit:

```
git commit
```

Ellenrizzük a gitk paranccsal hol tartunk:

```
gitk
```

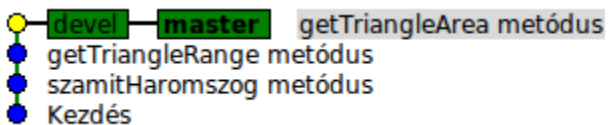

Majd törölhetjük a devel ágat:

```
git checkout master  
git reset --hard devel
```

Ellenrizzük a gitk paranccsal hol tartunk:

```
gitk
```


Ezen a ponton a devel és a master ág megegyezik.

rebase

A példa kedvéért vegyünk egy egyszer példát: Feladatunk egy szamok.txt állomány fejlesztése, amely soronként tartalmaz a számokat. Az els sor egyeseket, a következ ketteseket, stb.

Indulás

```
echo 11111 > szamok.txt  
git init  
git add szamok.txt  
git commit -m "Kezdés"
```

```
echo 222222 >> szamok.txt
git add szamok.txt
git commit -m "Kettesek"
```

Elágaztatunk, és a devel-1-et fejlesztjük tovább:

```
git branch devel-1
git checkout devel-1
echo "III III III III III" >> szamok.txt
git add szamok.txt
git commit -m "Hármasok"
```

```
echo "IV IV IV IV IV" >> szamok.txt
git add szamok.txt
git commit -m "Négyesek"
```

Egyesítjük a master és a devel-1 ágot:

```
git checkout master
git rebase devel-1
```